

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indúlt: Pénteken, Nővember' 7-dikén, 1834.

38.

P O R T U G A L L I A.

(Times.) Lisbona Oct. 11-kén. Magalhães Ur, a' Deputatusok Kamarájokban azt javallotta, hogy az özvegy Tsászárné számára, esztendei fizetésül 50 Conto Reis, és Leányának Dona Maria Amaliának, szinte bizonyos summa ajánltassék. Brancamp Ur, köz zálogházat javallott felállíttatni, még pedig, minden tartomány fővárosában, hol a' jószágok is bészalogosíttathatnak. Az uzsorásokat kivéven, minden rendű lakosoknak tetszik ez a' rendszabás, mivel ezentúl a' Portugallus képes leend, házára, szántóföldjére 5pCentummal pénzt felvenni, azalatt, míg most tsak 20 vagy 25pCentummal kaphat pénzt. — Gróf Taipa igen hevesen kikelt a' Miniszterek, nevezetesen Sousa Holstein ellen, a' Londonban történt pénzverés miatt, de a' Finanz Miniszter, minden szükséges bizonyítványokat elibe terjesztett a' Pairek Kamarájának, mellyekből kisül, hogy a' Kormányt nem lehet kárhoztatni, mert ez tsak feltétel alatt hagyta jóvá, ama pénznek elfogadását, hogy elébb a' Lisbonai pénzverő házban vizsgálta meg, és így egyetértéssel küldődött az, Angliából Lisbonába. Egyébként semmi más közérdekű tárgy nem jött elő a' Pairek Kamarájokban, kivéven hogy azoknak számokra, kik valamely hasznos találmánynak szerzői, óltalom, és kizáró jus javallatott. A' Királyné Portugalliából lett elutazása előtt, egy levélben megköszönte Mendizabal Urnak, — elhúnyt Attya, és

az egész Nemzet eránt bizonyított hűszolgálatját.

(Morning Herald.) Némelly Angoly hírlapok, hibásan adták elő, a' Val de Pereiraban kiütött nyughatatlanságot. A' dolog így történt. Lucotte Oberster, ezelőtt Penichei igazgató, küldődött a' zenebonáskodó katonák lefegyverkeztetésekre. Miután a' kaszárnyákat körülvétette, bement maga egyedül az épületbe, 's így szólott határozólag frantzia földieikhez, kik 2 akasztófát emeltek, mellynek egyikére őtet, (az Oberstert) a' másakra pedig a' Hadi Minisztert szándékoztak felakasztani: „Imé itt állok előttetek, mit akartok velem? én azt tanátslom, jobb leszsz fegyvereiteket letenni, 's magatokat minden feltétel nélkül feladni, miután magatoknál sokkal számosabb, és erősebb ellenségtől vagytok körül véve! A' jó tanátsot azonnal elfogadták a' zenebonáskodók, a' nélkül, hogy tsak egy tsepp vér is ontatott volna. Azon hír, mintha a' Regiment Majorja meggyilkoltatott volna, alaptalan, valamint az is, hogy Beato Antonio klastrom, 's 200 Miguelista elégett, mert legfeljebb 6-an vesztettek életeket. A' Kormány az idegen katonákból egyedül azon Belga osztályt kívánja szolgálatjában megtartani, melly Charlier Oberster parantsolatja alatt, most A lemejoban fekszik. Még mások is örömet maradnának, miután látják, hogy a' Kormány képes legyen, zsoldjokat kifizetni; de mivel többszöri nyughatatlanságok után gyanúba estek, — nehezen nyernek engedelmet a' megma-

rádásra, kivéven azokat, kik fedhetetlen erköltsök által, jövődö békés vi-seleteket biztosították. — A' Miniszte-riumban szónokok hijjával vagynak, 's az egész teher R ó d r i g o d a F o n s e - c a M a g a l h a e s o n fekszik, ki noha kötelességét, mint Miniszter megelé-gedés szerént telyesíti, még is, mint Alsó Status Titoknoknak nints helye a' Cabinétban, 's tsak nem régiben költ fel beteg ágyból. F r e i r e jól beszéli, de közvitatást nem képes vinni. Oct. 12-kén. Tegnap a' Királyné jelen volt egy Status Tanátson, melly N e c e s s i - d a d e s palotában 3 óráig tartott: mint mondják a' tanátskozás főtárgya volt a' Királyné Férjhez menetele, 's Por-tugalliának más Státusokkal való diplo-matikai viszonyai. P a l m e l l á n a k tör-vényjavallatja a' Miniszterek felelet ter-hek iránt, a' Deputatusok Kamarájok-ban immár elővetetett. Tartalma követ-kezendő: A' Miniszterek, és Status Ti-toknokok törvényesen felelettel tartoz-nak 1 or A' végrehajtó, vagy igazgató hatalomnak minden iroványaiért, mel-lyek általok aláíratattak, vagy előmoz-dítottak. 2 or Minden tettért, melly-nek kivitelében, szavazások által a' Sta-tus Tanátspan részt vettek. 3 or Minden rendszabásokért, mellyek ellen Minisz-terialis Tanátspan szavaztak, de elfo-gadások után hivataljokat le nem tették: ezen utóbbi rendszabás, tsak fontos ügyre alkalmaztatható. A' Status Mi-nisztert, tsak valamellyik tag javallat-jának a' Képviselek Kamarája által tör-tént elfogadása után, lehet számadás alá húzni. Ha egyszer a' Kamara ki-mondta a' vádat, a' Miniszter, ideig, óráig, hivatalától felfüggesztetik, 's alá-ja vettetik a' Pairek Kamarája előtt fo-lyandó büntető pernek, sőt előleges elfogattatásnak is, ha halálos hünnel vádoltatik. A' Követek Kamarája, 3, vagy 5 tagot nevez ki maga közzül,

kik a' vádat a' Pairek Kamarája elibe viszik. Ez utóbbinak Elölülője vezeti a' munkálódást: nápot határoz, mel-lyen a' Kamara, törvényes Udvarrá vál-tozik. Ha jónak találja, a' korona Ü-gyész, és némelly Elökelö Birákat meghívhat, hogy ezek véleményeiket a' dolog felöl kimondhassák. A' bévádolt, a' nélkül, hogy indító okait megmond-ja, a' Biráknak nyóltzad részét félre vethető: ugyan azon jussok van a' vád-ló választottság tagjainak is. Ha vége van a' törvényes tanátskozásnak, az Elölülő bészárja a' köz ülést, a' Pairekkel együtt más szobába megy, tudósítást tesz a' dolog felöl, 's a' szavakat öszveszedi. Erre leírja az ítéletet, 's a' Kormány-hoz juttatja, melly végrehajtást esz-közlelend.

(Standard.) 16 dikán két rendbeli törvényjavallat terjesztetett elő P a l - m e l l a által: az egyik új adó bého-zatását, a' másik a' Nemzetigárdát il-leti: mind a' kettő nagy nyughatatlan-ságot szült a' fővárosban. 17 kén reg-gel számosan öszvegyültek a' palota előtt, 's P a l m e l l a elbótsáttatását ki-vánták, a' mit mindazáltal a' Király-né megtagadott. A' nép elszélyeszté-sére rendelt Nemzeti Gárda, vonako-dott kötelességét telyesíteni, sőt sokan öszveszűrték a' levet a' lázzadókkal, 's fenn szóval kiabálták: „Igy a' Kor-mány fel nem állhat, — mi köztársá-ságot kívánunk, nem gyermeket Ki-rálynóul.“ Az ügy nevezett i d e g e n R e g e m e n t felszóllittatott, de a' köz-nép így kiabált: „Siessünk a' Bankhoz, van ott elég pénz!“ 's erre a' nevezett Regement is, a' tiszteket kivéven, fegy-vereiket elhányta, 's verset futva sie-tett a' Bankhoz, mellyből egy óra alatt minden készpénz kiraboltatott. Délután ni 2 óra tájban, P a l m e l l á n a k 's még más Udvariaknak képek, a' Sz. R o c h u s temploma előtt, megégette-

telt. A' ház tulajdonosok és kereskedők, gondosan bezárták lakásokat, és boltjokat, hogy magokat a' rablás elől bátorságosíthassák.

FRANTZIA ORSZÁG.

Algierből Oct. 10-ről írják, hogy az új Igazgatónak fényes bál adatott, megjelenvén minden arabs tisztviselők. Az arabs aszszonyok is részt vettek az egész éjjel tartatott tántzban. Az Igazgató lakásától, a' bál házig vivő út, homokkal volt behintve, és sűrűen meg volt világosítva.

Moreno esmeretes Spanyol Generalis, ki Torryos Generalist agyon lövette, és a' ki, midőn Don Carlos Angliába jött volt, alattomban eltávozott, — Oct. 25-kán Párisban a' Politzia Törvényszéktől 3 hónapi fogságra ítéltetett, mivel Frantzia Országban hamis útlevelet adatott ki magának.

(National.) Mont Saint Michel tömlötze, Oct. 22-kén földig leégett. A' rabok leginkább munkások voltak az óltásnál, 's egyik sem használta elszökésre a' jó alkalmatosságot. Calvados Praefectus tzélerányos rendszabásokat tett, imez szerentsetlenek kíséret mellett Beaulieuba való szállításokra.

SVÉTZIA ÉS NORVÉGIA.

Oct. 20 kán Stockholm ban közhírré tétetett: „Mi Károly János, 's a' t. Midőn az 1810 ki Ország Gyűlésen közakarattal a' Svétziai thrónusra hívatattunk, 's ebbeli választás, idvezült XIII-dik Károly által is megerősítetett, a' ki Bennünket fogadott (adoptált) fiának nyilatkozatott, — kötelességünknek tartottuk a' meghívást elfogadni, és az Erántunk viseltetett betses bizodalomnak megfelelni. Elhagyánk a' magános élet nyugalmát, hogy Szétziának áldozzuk fel hátra lévő napjainkat. Midőn legelőször léptünk Scandinvia

földjére, Elönkbe szállának a' népnek, a' tisztviselőknek, és a' seregnek hódolásaik. Egyetlen egy kivánságunk vala, az öreg Királyt megörvendeztetni, 's az Ország külső állandóságát, a' nép szabadságának ezen alapját helyreállítani. A' Felséges gondviselés megáldotta igyekezetünket, — mert a' Scandinvia félsziget szabad minden idegen befolyástól, polgárjai, egyedül a' magok által felállított Törvényszék előtt tartoznak számadás alá vonattatni. Noha Svétziának Status állapota megrázkodtatott, még is tsak igen kis része az, az Orzágnak, melly a' politikai bűnökben részt vett volt. Megemlékezővén, hogy ez előtt 24 esztendővel, ezen napon léptünk Svécus földre, szerentsésnek tartjuk Magunkat, hogy a' gondviselés ekkorszüntette meg a' pusztító döghalált, melly az egyesült Ország több részeiben dühösködött. Ezen nevezetes napnak emlékezetére közhírré teszszük: 1-ör Általános, és telyes Amnestia által, minden büntetést elengedünk, melly Svétziába történt érkezésünk óta, politikai bűn, vagy Felség sértés miatt hozattatott. 2-szor Ennek következésében, a' száműzöttek, minden aggodalom nélkül visszatérhetnek Svétziába, 's minden polgári jussokban vissza részesülhetnek. 3-ör Az említett bűn miatt, fogságban szenvedők, szabad lábra tétetnek. Ennek bizonyosságául kiadtuk saját kezünk aláírásával, 's Királyi petsétünkkel megerősített jelen Levelünket. Költ Stockholm várában; Oct. 20 kán 1834-ben.

Károly János.

Ezen Királyi kegyelem köz örömet gerjesztett a' lakosok között. A' kikötő helyben, minden hajók kitűzték zászlójokat. Egyéberánt tsak 4 személyre alkalmaztatható az Amnestia, ezel közzül Lindeberg egykori kapitányra, a' ki fogságából immár szá-

badon botsáttatott, 's elébbi foglalatosságát, mint az Aftonbladnak szerkesztője, ismét elkezdette.

H O L L A N D I A.

Hollandiai Ujságok szerint, a' szélvész, mindenfelé nagy károkat tett. Lillóban több házak szélyel dúlhattak, sőt emberek is veszítették életjüket. Vliessingen városa hasonlóül sokat szenvedett. Amsterdámnak alsó részei Oct. 21-kén éjjel, és így akkor, midőn Brémában, hasonló szélvész dühösködött, vízzel borítottak el.

L E N G Y E L O R S Z Á G.

A' Varsói Ujság közli azon személyek neveiket, kiknek az Orosz Császár Ó Felsege, a' közelebbi lázzadás után megkegyelmezett, úgy szinte azokét is, kik halálra ítéltettek, de a' kik többnyire külső országban laknak: ez utóbbiak között van Hertzeg Czartoriszky Ádám, és Skrzynetzky János egykori Oberster is. Húsz esztendei fogságra tsak ketten, 10 esztendeire pedig 5-en mindnyájan a' Varsói hajdani Universzítás tanulói, — ítéltettek.

O R O S Z O R S Z Á G.

Ó Felsege a' Tsászár Oct. 16-kán Moskauban vólt, 's meglátogatta a' fegyvertárt, a' frantzia játékszint, megvizsgálta a' sereget, 's a' katona igazgató által adatott tántz mulatságot szerensteltette jelenlétével.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' Parlament Oct. 23 kán Nov. 25-re halasztatott. A' Gyülés a' Felső Háznak épen maradott könyvtárában tartatott, 's már sok esztendő óta nem valának jelen olly számosan hasonló alkalmatossággal.

Oct. 23-kán reggel a' fővárosban az a' hír szárnyallott, hogy Vindsor

vára lángba borúlt légyen. Közelebb-ről megvizsgáltatván a' dolog, kisült, hogy a' vár helyett, hasonló nevű korterma égett el.

(Sun.) Különös dolog, hogy a' Parlamentházak elézését, ugyan akkor estve, 10 órakor, a' mintegy 120 mért-földnyire fekvő Birminghamban is tudták: ebből tehát azt kell következtetni, hogy szántszándékkal gyujtatott. Oct. 22-kén Cooper kályha fábrikáns, kire a' Parlament épületben lévő kályha tsők valának bízva, kihalgattatott. Ez azt vallotta, hogy a' tsők a' legjobb állapotban valának, úgy, hogy ettől, a' legnagyobb gondatlanságnélkül, tűz nem támadhatott. Ugyan akkor kihalgattatott egy Hall nevű is, kinek vallomása szerint, az említett estve, Birminghamban, minden társaságokban, a' nagy tüzről beszéltek: ez annyival nagyobb figyelmet gerjesztett, mivel a' Birminghamból jövő posta felügyelő is bizonyította, hogy Oxfordon keresztül jöven, a' deákok ekképpen kiáltottak utánna: „Siessen az Ur Londonba, ha a' Lord Cantzellar parókáját meg akarja az égéstől menteni.“ Egyéberánt a' vizsgálatból semmi sem sült ki, a' mi a' felyebbi vallomást megerősítette vólta.

A' Birminghamban legközelebb 4 napig tartott nagy muzsika ünnepnél jelen vólt kar (Orchester) állott 46 hegedüből, 24 brügóból, 16 violoncellból, 10 Contre baszusból, 4 flótából, 4 hubojból, 4 Clarinettből, 10 trombitából, 8 sipból, 8 Posaunból, 1 kigyótsöböl, 2 flogeolettből, és 2 dobból, öszvesen tehát 139 muzsika szerszámból. Az éneklő kar tagjainak száma 251 re tétetik. Az eljádzott muzsikadarabok között 70 Händeltől, 54 Neukommtól, 7 Spohrtól, 6 Hummeltől, 5 Haydntól, 5 Mozarttól, 2 Novellótól, 1 Croft-

tól, és 1 Beethoventól volt készí-
ve. A' tágas terem pompásan ki volt
világosítva, 's tömve minden rendű
halgatókkal.

(Morning Post.) Az Irlandi Cath.
Püspökök, a' Dublini Érsek Mur-
ra y Elölülése alatt, több rendbeli ha-
tározatokat hoztak, és hirdettek ki a'
mult esztendőben, mellyek leginkább
oda tzeloznak, hogy a' papokat, min-
den politikai nyughatatlanságba való bé-
avatkozástól megtartóztassák, 's a'
Püspökök egy értelemben, O'Connell
Ur által követett Systemának gátot akar-
nak vetni. Jól látják ök (a' Püspökök)
hogy a' leginkább az alsóbb rendnél
mind inkább terjedő revoluzionalis
szellem, a' Protestans Egyház megsem-
misítésével, és az Unió felfüggesztésé-
vel meg nem elégszik: szemek előtt
van a' frantzia Revoluzió példája, 's
beszélgetés közben nem is titkolják ag-
godalmokat, O'Connellnek nyugha-
tatlansága miatt: nevezetesen Doyle,
kevéssel halála előtt, hathatós beszédet
tartott az öszvegyült Praelatusokhoz,
mellyben öket arra kéri, hogy, ha val-
lások, 's a' Haza java szíveken fekszik,
O'Connell rendszabásainak dolgoz-
zanak ellene. Ez nem tsak magokról
a' püspökökről értetődik, hanem so-
kan vagynak a' papok, kivált az öre-
gek közt is, kik a' nép lázzadás' ve-
szedelmes következéseit előre sejdítik.
Minden békés, és okos emberek egyet
értenek abban, hogy a' Vallás, és min-
den polgári rend tenkre tételik, ha a'
Demagogusok serege még tovább is tart.
Vóltak igenis itt ott papok, kik magok
lázzasztották fela' népet, sőt néhol las-
sanként a' rendetlenség lelke olly póltz-
ra hágott, hogy a' papság nem vólt
képes O'Connell hatalmának ellent-
állani, vagy a' ki ezt bátorzkodott meg-
próbálni, nagy veszedelemnek tette ki
magát. Hibás vélekedés, ha valaki azt

gondolja, hogy a' templom fejeinek
együtt munkálódások által hatalmassá
lész, — sőt inkább ellenkezőleg, ő ha-
talmas, a' Püspökök ellentállások miatt.
O'Connellnek legmunkásabb Agen-
sei Catholicusok ugyan, de tsak név
szerént, valósággal pedig, minden val-
lás nélkül való emberek, és Republica-
nusok. Egyébberránt nem minden pénzt
O'Connell zsebje nyel el, a' mi szá-
mára gyűjtetik: mert nagy részét A-
gensek, Titoknokok, 's más hasonló
emberek költik el a' Kortsmákban, hol
egyre munkálódnak, mint prédikálói
a' lázzadásnak. Egész bizonyossággal
lehet állítani, hogy Irlandban a' sze-
gényektől minden esztendőben bizonyos
adó szedetik olly végre, hogy a' ren-
detlenség előmozdítóinak élések bátor-
ságosittassék.

A' Püspököknek fellyebb említett
határozataik következők: „El va-
gyon végezve, hogy templomaink ezen-
túl ne használtassanak olly tzelra, hogy
azokban közgyülések tartassanak, ki-
vénen vallásos, vagy jótékonyság tekin-
tetéből, 's kötelezzük magunkat, imez
határozatot illető Megyéinkben végre-
hajtani. Továbbá el van végezve, hogy
— a' mennyiben nints szándékunk,
a' reánk bizott személyeknek polgári
jussokba béavatkozni, de még is, más
részről kötelességünknel fogva, a' val-
lás fenntartásáról gondoskodnunk kell,
's méltán tarthatunk tölle, hogy ez a'
szent ügy, 's a' papságnak betsülete az
által szenvedne, ha az általunk kijegy-
zett úttól eltávoznánk, 's a' mellyre mi
1830 ban a' Papságot utasítottuk: ennél
fogva Megyéinkben megparantsoljuk is-
mét minden papnak, hogy a' prédiká-
ló széken, minden politikai tárgynak
emlétesétől tartóztassa meg magát, 's
szorgosan kerüljön el minden politikai
Clubokat, úgy szinte, hogy politikai
gyülekezeteknél ne lépjenek fel úgy,

mint Elölülök, vagy Titoknokok, ne is javalljanak, vagy mozdítsanak elő illy alkalommal határozatokat, hogy minden tekintetben szent rendeltetésünk characterének, a' Krisztus szolgálatjában, és az Isteni titkok kiosztogatásában, hívek maradjunk.

SZARDINIAI KIRÁLYSÁG.

(Gazetta di Genova.) Dom Miguel Oct. 28 kán Rómából kiindulván, Venézián, és Mantuán keresztül, ismét Genuába érkezett.

SPANYOL ORSZÁG.

(Messenger des Chambres.) A' Királyné serege, Mina megérkezésére várakozván, most minden vezér nélkül vagyon. Az ideig való Commandó, Cordova Generált illeti, a' ki vagy szeméremből, vagy nagy lelkűségből, vagy akármelly más okból, ezen beütületet Lorenzo Generálnak hagyta, a' ki maga részéről nem igen igyekszik a' veszedelmes Uralkodást általvenni. Rodil nem csak hogy pizkolódott elmozdittatása miatt, de még azon felül az egész Generalstabot, a' pénzt, barmot, a' sereg eleségét, 4 osztály gyalogságot, 's minden lovasságot magával vitt, úgy, hogy most a' Nemzeti sereg egészen magára van hagyva, 's kéntelen a' maga rovására munkálódni. A' Constitutzionalis, és Királyi tisztek között fenn forgó meghasonlásokon kívül, az Amerikában szolgált Guerrillák sem egyeznek, a' félszigetiekkel. Némelleyek p. o. kizárólag Minát kedvelik, mások ellenben lealatsonyító dolognak tartják olyan embernek szolgálni, ki más hadi fortélyhoz nem ért, mint, hogy Hazáját óltalmazza.

(Indicateur de Bordeaux.) General Mina nints abban a' helyzetben, hogy a' Commandót általvehesse, mert olly beteg, hogy újabban vért köp: azért is

számos barátjai attól tartanak, hogy nehezen leend képes valaha téteményes szolgálatra.

A' Procuradorok Kamarája Oct. 13 kán tartatott Ülésében, napi renden volt — egy — az idegeneknek polgári vagy katonai hívatatra való nem bocsátatásokat érdeklő kéréssel. Trueba Ur támogatta a' kérelmet, példával megmutatván, minő visszaélések származnak abból, ha külföldieket, nagy rangra emelnek, vagy megjutalmaznak, holott pedig illy megkülömböztetésre, egyedül Spanyolok tarthatnak számot. Azt mondta, hogy ha mindenkor csak külföldieknek adják a' polgári, és katonai hívatásokat, ekkor a' Spanyol nemzet lealáztatik, és a' Nemzet idegen akaratnak járma alá hajtatik. Miután a' Kamara köz akarattal kinyilatkoztatta a' Kérelem fontolóra való vételét, Belda Titoknok felolvasta az első tikkelyt. „Semmi külföldi nem viheti, a' száraz földi, vagy tengeri katonaság, a' gyalogság, vagy lovasság feletti főparantsolatot, továbbá nem lehet Vizekirály, Generál kapitány, Követ, Status Titoknok, és Procer, hanem ha a' Király javallatjára hazafiusítottik, és így a' hivatal elfogadására alkalmatossá tétetik.“ Ezen tikkely kevés vitatás után elfogadtatott. — Második tikkely: „A' külföldi nem parantsolhat Spanyol osztálynak, vagy Brigadának, Regimentnek, és hajónak, vagy a' Királyi Gárdához nem mehet, hanem ha 25 esztendeig szolgált, melly időbe számítatnak a' függetlenség-háború esztendei is, és az 1823 ki tsata, előre feltéven, hogy a' hívatatra vágyónak, politikai, vagy katonai viseletében semmi kifogás sints.“ Ez a' tikkely elfogadtatott, úgy szinte a' 3-dik és 4-dik is, mellyeknek foglalatajok következő: „Generáltól kezdve, az Alhadnagyig bészárólag, semmi külföldi sem alkal-

maztathatik, hanem ha már elébb 15 esztendeig katonáskodott, 's az alatt magát fedhetetlenül viselte." Status fizetést nem húzhata' külföldi akármelly Igazgatóságnál sem, hanem ha 25 esztendeig Spanyolországban lakott, vagy Spanyolnéval kelt házasságra, 's evvel gyermekeket is nemzett, vagy 10 esztendeig a' seregnél szolgált, és jeles viselete felől, hiteles bizonyítványt tud előmutatni.

(Moniteur.) Don Carlos, Bilbao szomszédságában, Espaztero ellen kitsapást tett, de minden foganat nélkül: 16 kán Funicában vólt. Zavala hivatalából letétetett: ma már beszélnek, hogy Valdospinát is ugyan azon sors érte. Eraso neveztetvén ki helyébe igazgatóul.

A' Gazette de France ekképpen adja elő az éppen említett történetet: „A' Király szükségesnek tartá Zavala-t, és Marquis Valdospinát elmozdítani. Ez a' két Vezér kevélységtől eltsábittatva, annyira vitték a' dolgot, hogy a' Királynak megtagadták az engedelmességet, ki őket ranggal, és gazdagsággal megajándékozta, a' midőn Zavala-t Marechallá, Biscayai főigazgatóvá, Sz. Ferdinand nagy keresztésévé, 's a' maga Adjutánsává, Valdospinát pedig Spanyol Granddá, és Biscayai Aligazgatóvá nevezte ki. Ezek az Urak azt hitették el magokkal, hogy a' Király náluk nélkül Biscayaban semmit sem tehet, és így ők a' magok felek után munkálódhatnak: hogy ezt megmutassák, telyesen visszahúzták magokat a' tsatától, úgy, hogy ezen tartományban lévő 8 osztályra számot sem lehetett tartani. A' seregben olly nagy rendetlenség uralkodott, hogy szükségesnek találtatott, a' katonai Organisationsnak, és Igazgatónak Systemáját behozni, a' mit Zumalacarr-

reguy Navarra, Guipuzcoa, és Alava tartományokra, olly foganattal alkalmaztatott. A' Király ennél fogva Biscayaba tért vissza, hogy ott ezen Organisationsát folyamatba végye: de menyire eltsudálkozott, midőn megérkezésekor, minden felől panaszt hallott az említett Vezérek ellen. Az igazgatóságban rendetlenség, a' mi által a' segédforrások kimerítették, a' fenytékben hiány, 's a' két vezér parantsolatjára elkövetett kitsikarások, mind inkább inkább fogyasztottak. Azonközben a' Király megparantsolta a' két vezérnek, jelennének meg katonáikkal bizonyos helyen, Espaztero osztályát megtámadandók: azomban a' meghatározott napra, és helyre meg nem jelentek. Azután a' Király Pleuciába rendelte őket, de ide sem állottak elő: így azután a' Király Oct. 10 két Jauregy Monacaban töltvén, más napra kelve Eraso Generalnak parantsolatot adott Espaztero megtámadására, maga is követvén a' megtámadókat, a' midőn a' Biscayai katonákat Torre brigadérosra bizván, és ezeket is a' tsatába vezetni parantsolta. Espaztero meggyőzettellett, a' két engedetlen vezér pedig, úgy mint Zavala, és Valdospina, fényes hivataljoktól tsúfosan megfosztattak.

A' Procuradorok, Torreuv, és Martinez de la Rosa Miniszterektől támogattatva, nagy szótöbbséggel elfogadták a' Kormányának abbeli javallatját, hogy a' Constituzionalis Kormánytól adott, minden hivatalok, és méltóságok, állandóknak esmértessenek el.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

Az egyesült Statusok Bankja, a' Congresszus legelső Ülésében, szabad levelének megújítását fogja kívánni.

N e v y o r k i lapok szerént, meghólt nem régiben, az egyesült Statusok egykori Minisztere, **C r a v f o r d**, heves indulatú, de nagy talentomú férjfiú. Pályafutását mint egyszerű Oskola tanító kezdte, 's tulajdon iparkodás, és lelkének energiája által, fő Statushívatalra emelkedett. Úgy lépett fel **A d a m s U r** ellen 1824 ben mint demomocraticus Candidatus az Elölülőségre. Az **U n i ó** Senatusában hevesen kikelt az egyesült Statusok régi bankjok felfüggesztése ellen, 's a' jelen Intézetnek mindenkor buzgó, és tántorithatatlan barátja volt.

~~~~~

Z á g r á b Oct. 28-kán. **Gróf R a d e c z k y** Ő Excja, Lovasság Generálja és Olasz országban tábori fővezér az itt következő vezéri parantsot küldötte a' határszéli seregekhez, mellyek eddig Olasz országban táboroztak 's onnan most hazájokba visszatérendők.

„Vezéri parants; költ **V a l l e g g i o** főszálláson Oct. 12 kén. 1834.

Tekintetbe vévén Ő Ts. K. Felsége a' határörző seregek különös arányját, méltóztatott kegyelmesen meghatározni, hogy hat hatalion, tsapat, határörzők olasz országból hazájokba visszatérjenek; mellyhez képest ezek haza indulandók. —

Nehezen válok meg ezen vitéz seregtől, melly 4 esztendő elforgása alatt szakadatlanul bebizonyította szeretett fejedelme eránt viseltető hívségét és ragaszkodását, szoros fenyték tartása által.

Szívbeli jókívánságaim késérnek titeket hazátokba.

Határnokok! Az a' buzgóság, melly titeket itten lelkesített kesérjen vissza hazátokba. Valamint itten az én vezérségem alatt magatokat úgy viseltétek mind derék katonák 's betsületre vigyázó férjfiak: éppen úgy teljesítétek hazátokban kötelességeiteket.

Isten veletek! Fogadjátok el magatok jeles viseletéért köszönetemet.

Gróf R a d e c z k y

Lovasság Vezére, Tábori fővezér.

E R D É L Y.

Károly Fejérvár városában ezen évi September 14-dik éjjelén történt szerentsétlen tűz vész által szenvedettek felsegélésekre, **Estei királyi fő hertzeg Ferdinánd Ő Fensége** méltóztatott idei October 22 kén 200 rft. ezüst pénzben kegyelmesen ajándékozni. — Ugyan ezen nemes tzelra **Károly Fejérváratt Erdélyi római hitvallású Püspök K o v á c s Miklós U r** Ő Excja a' tűz miatt kártvallottak közül sok szükölködöket pénzzel és gabonával segedelmeztetett, a' jóltévők adakozásaik, és ajánlataikból eddig elő 1000 pengő rftokra számithatni, a' **Károly Fejérvár köre** kebelében tett lelkes adakozást, a' segedelmeztettek hálaí jutalmazták az illy lelkes jótékony tetteket. **E. H.**

~~~~~

A' Pénz folyamat Növényber' 6-kán; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 31/32
Az 1820-béli sorsosok: 209
Az 1821-béli hasonlók: 138 1/8
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 58 1/2 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1274 1/3 for. ton. Conv. Pénzben.